

Dit verhaal kan je leven redden

Tiffany Crum bij Boekerij:

Dit verhaal kan je leven redden

Tiffany Crum

*Dit verhaal
kan je leven
redden*

Is hij haar beste vriend of haar moordenaar?

Vertaald door Maya Denneman

ISBN 978-90-492-0673-4

ISBN 978-94-023-2823-3 (e-book)

ISBN 978-90-492-1045-8 (audio)

NUR 330

Oorspronkelijke titel: *This story might save your life*

Vertaling: Maya Denneman

Omslagontwerp: Seth Armstrong, bewerkt door Buro Blikgoed

Zetwerk: Mat-Zet bv

© 2026 Tiffany Crum Creative Inc.

© 2026 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

Opgedragen met alle fonkelende hartjes

aan Matt, Mason en August

Deel een

Joy Moore

Dag nul

Een warme windstoot doet het huis schudden en de ruiten rammen. Buiten mijn studio in de kelder zwiepen en wiegen de hoge amberbomen en lanceren hun stekelige zaaddozen de heuvel af.

‘We draaien,’ zegt Benny. ‘Zodra je zover bent.’

Mijn focus glijdt terug naar mijn beste vriend. Naar zijn rossige baard, de plaatselijk door zijn grote koptelefoon platgedrukte weerbarstige krullen, naar de opnametafel waaraan we op onze ergonomische draaistoelen zitten; overal, als het maar niet naar zijn ogen is. ‘Ik ben zover.’

Benny zegt niets over hoe afgeleid ik ben als we beginnen met opnemen. Ik dwing mezelf te doen alsof er niets mis is, en zoals gewoonlijk vallen mijn zenuwen van me af zodra we ons ritme vinden. Tegen de tijd dat we ons wijdlopige podcastintro afronden, ben ik meer op mijn gemak. Benny leidt de aflevering van vandaag, wat betekent dat ik in de *hot seat* zit en overlevingstactieken improviseer voor het door hem gekozen levensbedreigende scenario.

Hij kijkt nu met een ondeugende grijns naar me. ‘Wat weet je over bultruggen?’

‘Behalve dat het gigantische zoogdieren zijn?’ Hopend op een hint kijk ik naar mijn schoonzus aan de andere kant van de tafel, maar Mallory’s aandacht is bij het mengpaneel; ze verschuift een *fader*, draait aan een knopje en bindt haar platinablonde haar in

een laag staartje. In de microfoon zeg ik: 'Gênant weinig.'

'Super.' Benny leunt achterover met zijn handen in elkaar over een vaal zwart T-shirt van onze eigen merchandise. Ons motto staat op de voorkant: WAT JE NIET DOODT MAAKT JE... EEN OVER-LEVER. 'Stel je kajakt langs de kust op de Stille Oceaan. Het is een warme herfstdag. Wolkeloze hemel. Glinsterend water. Je werkt je in het zweet. Het leven is goed. Dan slingeren zich plotseling tientallen sardientjes je boot in.'

'Heerlijk. Heb je wel eens gefrituurde sardientjes gehad? Mijn moeder maakte die vroeger met toast en peterselie- en kappertjessaus –'

'Concentreer je, Joy. Ze zijn niet je lunch. Je bent boven op een aasbal gepeddeld.'

Ik deel hem berouwvol mee dat ik daar nog nooit van heb gehoord, en hij legt uit dat het een school vissen is die in dichte formatie zwemt. Een verdedigingsmechanisme dat ze in werking zetten als er een roofdier in de buurt is.

'Of, zoals in dit geval, als het roofdier zich recht onder je bevindt.'

'Dat had je misschien wel even mogen zeggen.'

'Een enorme kaak opent zich, je valt uit je boot... recht in de gapende bek van een vijftien meter lang zoogdier. Wat doe je?'

Volgens Benny overkwam dit ongelooflijk-maar-ware ongelukkige toeval vorige week een vrouw in San Luis Obispo. Als ik op dit moment niet koste wat kost het internet vermeed – om redenen waar ik nu liever even niet bij stilsta – had ik dit verhaal geclaimd en zou Benny nu degene zijn die zich een weg uit deze walvis moest zien te puzzelen.

'Ik heb meer info nodig,' zeg ik. 'Is dit een tweepersoonskajak? Bevind jij je ook in die bek?'

'Als ik meevaar, laat je me dan deze keer in leven?'

Het zou kunnen dat ik hem in de afgelopen vier jaar in een aantal afleveringen hypothetisch aan een paar wilde dieren heb opgeofferd.

'Ik kan niks beloven.'

Hij snuift. 'Dan ben je alleen.'

Ik zet puppy-ogen op en herinner hem eraan dat ik zonder zijn hulp letterlijk en figuurlijk slapend met de vissen zal eindigen.

Het laat hem koud. 'Je zult snel moeten handelen.'

‘Gemeen,’ zeg ik met een zucht. ‘Oké, ik denk even hardop. Mijn eerste handeling zal zijn om de kaak op de een of andere manier open te houden en dan om hulp te roepen.’

Hij heft een hand op. ‘Kunnen we even een momentje nemen om ons dit voor te stellen? Je bent doornat, zit vast in het zeewier en watertrap-pelt tussen duizenden vissen op een tong zo groot als een pick-uptruck. Zelfs als het je lukt om te gaan staan – en dat is een heel wankel “als” – roep je nog steeds om hulp vanuit een drie meter grote bek.’

‘Ik zie eruit als een zeemonster, hè?’

‘Klopt.’

‘En niemand komt me helpen, hè?’

‘Inderdaad.’

‘Oké. In dat geval...’ Ik wrijf in mijn handen. ‘... ga ik aan zijn huid hangen en prik hem in zijn zeepokken tot hij me uitspuugt.’

Benny schudt al met zijn hoofd sinds ‘huid’. ‘Er is zoveel ver-keerd aan wat je net zei. Waar prik je hem mee? En zeg niet –’

‘Met mijn zwaard, natuurlijk.’

‘Joy.’ Hij klinkt geïrriteerd, maar hij vindt het altijd geweldig als ik dit doe. ‘Waarom heb jij een zwaard bij je? Waar komt dat zwaard vandaan?’

‘Luister, de enige manier waarop ik ooit in deze situatie terecht zou komen, is in een alternatief universum waarin ik een piraat ben. Dus het is legitiem: ik mag een zwaard hebben.’ Ik zwijg even. ‘En een houten been.’

Dertig minuten van gebabbel en gedachtesprongen vliegen voorbij. Tegen de tijd dat Benny op het punt staat het ware overlevingsverhaal van de vrouw te onthullen zijn mijn ledematen los, doen mijn wangen pijn van het lachen en –

Met een griezelig *woesj* valt de stroom uit.

We zitten met zijn drieën naar elkaar met onze ogen te knippen terwijl we onze koptelefoons afzetten, verdwaasd in het plotselinge halfduister.

‘Dit is niet alleen bij ons, toch?’ Ik sta op om de stroomonderbreker onder de trap te controleren. ‘Denk je dat het in de hele buurt is?’

Het huis schudt van nog een hevige windstoot en buiten klinkt gekraak. Ik draai me om en kijk naar de verzameling dode palm-

boombladeren op mijn patio. Overgewaaid van een buurhuis verderop. Xander en ik hebben niet eens palmbomen. We kijken allemaal hoe een plastic zak langs het raam vliegt en aan een nabijgelegen struik blijft haken.

‘Doe mij elk ander weer dan de Santa Ana-wind, wat dan ook,’ zegt Mallory. Ze draagt haar favoriete outfit: een joggingbroek met een tanktop en Birkenstocks. Ze slaat haar armen over elkaar, wrijft over haar blote schouders en huivert. ‘Kippenvel krijg ik ervan.’

Mijn blik blijft op haar hangen als ze weer gaat zitten. Gedurende het grootste deel van mijn huwelijk met Xander is mijn schoonzus een enigma gebleven; de afstandelijke, onverstoorbare jongere zus samen met wie hij als kind vanuit Denemarken is gemigreerd. Pas sinds ze zich zes maanden geleden in Los Angeles vestigde en onze assistent-producer werd, laat ze flarden van kwetsbaarheid zien, kiertjes in haar harnas.

Ze maakt zich waarschijnlijk zorgen om de droge alsem rond het ravijn tussen ons huis en het hare. Perfect aanmaakhout voor een bosbrand. Ik doe mijn mond open om te zeggen dat het goed komt; de brandweer heeft nog niet eens een waarschuwing afgegeven. Maar dan herinner ik me de laatste keer dat de stroom uitviel tijdens een Santa Ana-storm en ik hou mijn mond. Ze noemen deze warme wind niet voor niets Satans Adem.

Bijgelovig wrijf ik over het bronzen hoofd van ons Arthur Fonzarelli-beeldje op het bureau. De Fonz. Fonzie. Hij kijkt me met twee opgestoken duimen stralend aan: Eeey. Hij is onze talisman vanaf het moment dat Benny en ik voor het eerst bovenaan de podcastlijsten kwamen. In stilte vraag ik om een dosis van zijn relaxte *Happy Days*-mojo.

‘Nou.’ Mallory schudt haar ledematen uit alsof ze een nare herinnering van zich af werpt en gaat over tot de orde van de dag. ‘Aangezien we hier nu maar een beetje zitten te zitten, Xander heeft me gevraagd een paar dingen van de to-dolijst af te vinken.’

Benny wendt zich tot mij. ‘Waar is hij trouwens?’

‘Weer een schadebeperkingsgesprek met onze advocaten,’ zeg ik. Toen ik halverwege de ochtend ontwaakte uit mijn dutje had ik vanuit ons bed toegekeken terwijl hij zijn sluike, een schakering donkerdere dan dat van Mallory maar toch blonde haar

stylede en zijn argumenten tegen zijn spiegelbeeld fluisterde. Hij zag er moe uit, moe maar knap in zijn slimfit marineblauwe pak. 'Jullie zijn hem vanmorgen net misgelopen.'

Mallory schraapt haar keel om onze aandacht weer terug naar haar te trekken. Ze herinnert ons eraan dat de deadline voor nieuwe reclamesamenwerkingen snel nadert. We hebben meerdere mogelijkheden om uit te kiezen: online meubelzaken, websitebouwers, aanbieders van survivalspullen. 'En er ligt ook een handjevol maaltijdboxbezorgdiensten op tafel.'

'Geen reclame meer voor voeding,' zeg ik.

Mallory kijkt alsof ze ertegen in wil gaan, maar Benny kapt haar af voordat ze iets zegt. 'Je hebt haar gehoord.'

Ze schrijft het op, en Benny en ik kiezen met minimale discussie onze favoriete bedrijven. Het wordt warmer in de kamer zonder de airco. De ramen in dit honderd jaar oude Spaanse huis op de heuvel zijn enkelglas en de tocht die erdoorheen krult ruikt naar aarde.

'Nog iets,' zegt Mallory. Haar ijsblauwe ogen verzachten, alsof ze liever niet zegt wat ze nu gaat zeggen. 'Xander kreeg een telefoontje van de Comedy Store. Een act van de hoofdzaal heeft afgezegd en ze vroegen of jullie drie avonden lang het gat willen vullen.' Als we niet antwoorden, voegt ze eraan toe: 'Xander en ik dachten dat het de onderhandelingen goed zou doen als Apex Plus kon zien dat jullie weer live optreden.'

Onderhandelingen. Live optreden. De woorden steken als doorns in mijn zij. De waanzinnig lucratieve distributiedeal die we aan het bedisselen zijn met Apex Plus ligt al sinds de rampzalige gebeurtenissen in augustus zo goed als stil. Maar een liveshow is niet de oplossing.

'Wanneer zouden ze ons willen hebben?' vraag ik.

'Donderdag over twee weken.' Ze kijkt op haar telefoon. '18 oktober.' Benny kijkt naar mij om mijn reactie te zien.

Mallory komt dichterbij en gaat naast mijn computer op het bureau zitten. 'Ik weet wat je denkt, maar we kunnen beveiliging inhuren. Alles in de gaten houden.'

Er bubbelt een lach omhoog en ik sla mijn hand voor mijn mond. 'Dat betekent nee.' Benny klinkt teleurgesteld.

'Jullie hebben er niet eens over nagedacht,' zegt Mallory, meer tegen mij dan tegen hem.

‘Dat hoeft ook niet.’ Zijn toon is streng. Ik vang zijn blik, bedank hem met mijn ogen, en hij knikt. ‘We zijn er niet klaar voor.’

Ze vuren een tijdje argumenten op elkaar af. Benny herinnert haar eraan dat we nog bezig zijn de puinhoop op te ruimen. Dat we niet op zoek zouden zijn naar nieuwe reclamesamenwerkingen als alles op rolletjes liep. Mallory wijst hem erop dat we vanaf afgelopen vrijdag weer terug zijn in de top tien. Geen van beiden refereren ze rechtstreeks aan het ‘incident’, zoals we het zijn gaan noemen, het daaruit voortvloeiende socialmediacircus of het feit dat ik al zes weken het huis niet uit ben geweest. Ze praten om de situatie heen door woorden als ‘gevoelig’ en ‘perceptie’ te gebruiken.

‘Jullie hoeven nu niet te beslissen,’ zegt Mallory terwijl ze kijkt naar mijn laptop, die aan is gebleven ondanks de stroomstoring. Ik volg haar blik naar de tabs boven in het scherm.

‘Super. We hebben het hier later nog over,’ zeg ik te snel, net op het moment dat er een *woesjbaf* door het huis klinkt.

‘Wat was dat?’ vraagt Benny, die al overeind is geschoten.

Ik weet dat het geen palmblaadje is. Mijn ledematen veranderen in gelei als het geluid zich herhaalt en ik blijf stokstijf in mijn stoel zitten. Mijn hart klopt in mijn keel terwijl Benny en Mallory de trap naar de begane grond op stuiven. Buiten blaffen de honden hevig naar iets in de tuin.

Ik zit nog verstijfd op dezelfde plek wanneer de stroom weer aanslaat.

‘Het was het raam,’ roept Benny een paar seconden later naar beneden. ‘Het kozijn is kapot.’

De woorden dringen een voor een door. ‘Waar blaffen de honden naar?’ roep ik terug.

‘Coyote. Zit ze achter het hek weer te plagen.’ Stilte. Ik hoor de deur naar het balkon open- en dichtgaan. ‘Er is hier niemand, Joy. Niets om je zorgen over te maken.’

Niets om je zorgen over te maken. Ik adem diep en hortend in terwijl ze boven een doe-het-zelfoplossing bespreken. Door de apps klikkend die openstaan op mijn computer vind ik mijn helft van de memoires die ik met Benny schrijf en lees vluchtig het hoofdstuk dat ik gisteravond heb uitgetypt.

Het is vreemd om je leven zich te zien ontvouwen via memoires. De afgelopen maanden heb ik me vaak afgevraagd wat Benny en ik anders zouden hebben gedaan als we hadden geweten dat we hier beroemd mee zouden worden, als we hadden kunnen voorzien hoe het allemaal zou lopen.

Bij het lezen van mijn laatste woorden knijpt mijn maag samen. Ik kan dit niet. Ik dacht dat ik het kon. Ik dacht dat ik mijn kant van het verhaal kon delen, maar de wetenschap dat het binnenkort gelezen zal worden voelt naar.

Ik sluit de tabbladen en neem een razendsnel besluit. Op een velletje papier krabbel ik een briefje dat ik in mijn vuist verberg en wacht tot Mallory en Benny terugkomen. Als ze er een paar minuten later weer zijn is mijn lichaam – dat de laatste tijd zo onvoorspelbaar is – zwaar geworden.

‘Zullen we deze aflevering nog afronden?’ vraagt Benny.

‘Sorry dat ik dit moet doen,’ zeg ik, ‘maar kun je me misschien morgen vertellen hoe ik uit de walvis moet ontsnappen? Het raakt een beetje over met me.’

Mallory werpt een blik op de klok. Ze heeft ongetwijfeld opgemerkt dat ik van het schema afwijk.

Benny haalt zijn schouders op. ‘Prima, hoor.’

We spreken een tijd af. Als Mallory even niet kijkt, stop ik het briefje – dat nu klam is van mijn zweterige handpalm – in de rafelige zak van Benny’s korte broek en druk mijn vinger tegen mijn lippen. *Sst*. Hij schenkt me een half glimlachje terwijl ik hem in beweging zet. Mallory gaat achter hem aan naar boven. Door het plafond heen hoor ik Benny zijn hond roepen, gevolgd door getrippel van enthousiast rondrennende pootjes. Als de geluiden boven wegsterven ga ik naar mijn slaapkamer.

De slaap zal snel komen, of ik er nu klaar voor ben of niet. Ik zet mijn wekker en stap in bed terwijl ik voor me zie hoe Benny mijn briefje openvouwt en nieuwsgierig mijn verzoek leest. Hij had het mis toen hij zei dat we ons nergens zorgen over hoefden te maken. Er is zat om ons zorgen over te maken. Ik pak mijn kussen beet, luister naar het gehuil van de wind en wacht op de storm.

Benny Abbott

Dag een

De boom viel rond middernacht, maar toen zag ik alleen de zilveren beving van door de maan beschenen bladeren. Nu zinkt de moed me in de schoenen als ik de verwoesting in me opneem. Mijn schuur, ooit een miniatuurversie van mijn jarenvijftig-ranchwoning, is gereduceerd tot een hoop puin onder een loodzware eucalyptus. Richie snuffelt aan de ravage en verdwijnt onder een dichte tak tot alleen nog zijn puntige staart met het witte puntje zichtbaar is.

Er klinkt een metalig gepiep: een deur die dichtslaat. Over de schutting heen zie ik mijn buurman Ted zijn veranda op stappen. Hij is in zijn badjas, zijn witte buik is zichtbaar en de ceintuur staat strak. We zeggen niets – de afgelopen maand hebben we alleen via onze advocaten gecommuniceerd – maar ik kan de *ik zei het toch* van zijn gezicht aflezen. Hij waarschuwt me al voor deze boom sinds ik hier ben komen wonen.

‘Richie,’ roep ik. ‘Kom hier, jongen, we gaan.’

Hij negeert me.

‘Snoepje? Wil je een snoepje?’

Dat werkt. Hij komt aanrennen, zijn vacht bespikkeld met bladeren en schors, en we haasten ons naar binnen. Richie weet hoe het gaat. In de keuken gaat hij zitten en wacht bij het aanrecht waar ik zijn snoepjes bewaar. Ernaast ligt verkreukeld Joys briefje: *Vanavond. Hier. 19 uur stipt. Heel belangrijk.*

Nu ik het zie speelt mijn kater op.

Ik wist niet wat ik kon verwachten toen ik het uit mijn zak haalde. Aangezien Joy geheimzinnigheid geboden vond, dacht ik dat deze 'heel belangrijke' afspraak iets met Mallory te maken kon hebben. Of de liveshows. Of, daarmee samenhangend, het 'incident' van afgelopen augustus. Het is al veel te lang geleden dat Joy en ik een goed gesprek hebben gevoerd, inclusief over hoe afgeleid ik sinds mijn scheiding ben.

Zoals geïnstrueerd arriveerde ik stipt om zeven uur, klaar om te praten. Maar wat er toen gebeurde was onverwacht, en hoe vaak ik de scène ook opnieuw afspeel in mijn hoofd, ik weet nog steeds niet precies wat er is gebeurd. Op het ene moment begroette ze me met een knuffel, het volgende... voltrok zich een ramp.

Voor de twintigste keer sinds ik uit mijn bed ben gerold kijk ik op mijn telefoon. Geen enkel antwoord op de gênante berichten die ik na onze ontmoeting heb gestuurd, waarin ik als laatste vraag of we vandaag nog gaan opnemen.

Richie kwispelt en ik beseft dat ik hem zijn snoepje nog niet heb gegeven. Ik beloon hem met twee stuks voor zijn geduld en ben net koffie aan het zetten wanneer mijn telefoon trilt. Mijn hart maakt een sprongetje, maar het is niet Joy. Het is een kalendermelding: Schoonmaker komt.

Natuurlijk.

Berustend bekijk ik mijn keuken door de ogen van mijn schoonmaakster: de overvolle vuilnisbak, de stapel opgevouwen was op de ontbijttafel, de halflege fles whisky, de pizza die ik heb laten aanbranden en op de oven heb laten staan. Normaal gesproken zou ik een poging hebben gedaan om het ergste op te ruimen, om de schijn op te houden dat ik nog steeds een capabele volwassene ben. Normaal gesproken dreunt mijn hele lijf niet van berouw.

Het zijn 1528 stappen van mijn voordeur naar die van hen. Joy heeft het uitgerekend toen ik hier kwam wonen. 1528 stappen voor mij, 1600 voor haar, en ruwweg 4000 voor de puppy's. Richie

trekt aan zijn riem en we laveren tussen palmladeren en andere windgerelateerde rotzooi door terwijl we proberen zoveel mogelijk in de schaduw van ceders en eiken te blijven. Zodra Joy en Xanders hek dat is doorregen met bougainville en hun huis met wit pleisterwerk in zicht komen, vormt zich een knoop in mijn borstkas. Mensen zeggen dat honden je energie spiegelen, maar onze spiegel is dan vast kapot, want Richie stuiterd vrolijk de voortuin door zodra ik de klink heb opgetild.

Ik veeg het zweet van mijn slapen en tik op de zijdeur voordat ik mijn sleutel in het slot steek. 'Joy?' roep ik terwijl ik zachtjes over de krakende hardhouten vloer loop.

In de woonkamer houd ik halverwege een stap halt. Overal liggen bladeren; op de bank, de salontafel, de stoelen. Het kapotte kozijn zwiept in het briesje.

Nog iemand klopt op de zijdeur. Nog een sleutel in het slot. Het geschuifel van voeten.

Mallory komt zuchtend binnen. 'Onze reparatie heeft blijkbaar niet gewerkt.' In plaats van haar gewoonlijke tanktop draagt ze vandaag een zwart, strak t-shirt waarop in een vintage lettertype reclame wordt gemaakt voor het bedrijf van haar echtgenote: Quinn's Cupcakery.

Ik ben blij dat ze er is. Joy reageert dan misschien niet op mijn berichtjes, maar we nemen vandaag duidelijk nog op.

Mallory kijkt naar me als ik geen antwoord geef. 'Alles goed? Je ziet er...' Ze wiebelt met een hand.

'Prima.' Het klinkt niet erg overtuigend, dus voeg ik eraan toe: 'Er is vannacht een boom op mijn schuur gevallen.'

'Shit.'

Ik knik.

'Wacht. Toch niet op de Stilteschuur.'

Ik knik weer.

'Balen.' Dat fluistert ze met de eerbied van een grafrede.

Het is meer dan balen. Dat bijgebouw van zes bij vijf meter was de reden dat ik het huis heb gekocht en sindsdien heb ik er veel geld in gestopt. Maar op dit moment heb ik een groter probleem. Kijkend waar ik loop ga ik de trap af en zet mezelf schrap voor

Joys gezicht. Eén glimlachje met haar ene kuiltje in haar wang, meer heb ik niet nodig. Als ze glimlacht zijn we misschien oké.

Alleen is ze er niet. De opnametafel in de kantoorruimte is leeg, net als de aangrenzende werkkamers. Blijft alleen de slaapkamer over. De deur staat op een kier en het bed is opgemaakt.

‘Joy?’ roep ik zacht.

Geen antwoord. Van alle scenario’s die ik me had ingebeeld dat ze zich vandaag konden afspelen, was dit er geen.

‘Er is hier niemand,’ zeg ik tegen Mallory, die de trap af komt.

Mallory kijkt de kamer rond alsof ik misschien twee volwassen mensen over het hoofd heb gezien. ‘Weet je het zeker?’

Bezorgdheid kruipt over mijn ruggengraat omhoog. Ik probeer Joys nummer. Rechtstreeks naar de voicemail. Ik negeer de andere onbeantwoorde berichten op het scherm en typ: **We zijn bij je thuis.** Als er geen drie puntjes verschijnen, voeg ik er ineens krimpnd aan toe: **We hadden toch 11 uur afgesproken?**

‘Ze zijn vast een boodschap doen,’ zegt Mallory, mijn zorgen wegwuivend. Ze zit op haar vaste plek aan de tafel en begint de audioapparatuur in te stellen.

Ik probeer hetzelfde te doen, maar mijn hoofd doet pijn.

Met tegenzin herlees ik de berichtjes die Xander me gisteravond heeft gestuurd. Het eerste, vlak nadat Joy me eruit zette: **Bel me.** En vijf minuten later: **WAT HEB JE GEDAAN?** Ik heb op geen van beide gereageerd. Aangezien hij niet thuis was toen ik hier was, had ik, misschien naïef, gehoopt dat zijn berichtjes geen verband hielden met wat Joy en ik hadden besproken. Ik heb deze week vast wel tien dingen gedaan die een vermaning in hoofdletters rechtvaardigen, voel me beroerd worden en typ: **Waar zijn jullie?**

Richie krabt aan de deur om te worden binnengelaten vanaf de patio.

Ik open de deur en hij trippelt langs me de trap op. Zijn nagels doen *tik tik tik* op het hardhout als hij een rondje door het huis loopt en vervolgens terugkomt en me met verwachtingsvolle ogen aanstaart. Ik begrijp het en kijk om me heen. ‘Heb je Potsie gezien?’

Mallory draait met haar lippen. ‘Misschien zijn ze hem aan het uitlaten.’

Ze weet dat Joy noch Xander hun hond zou gaan uitlaten als het opnametijd was. Ik praat haar naar de mond met een ‘misschien’ en glip naar buiten.

De Santa Ana steekt weer op en brengt een nieuwe vlaag verzengende lucht. Naalden van een spar dwarrelen naar de grond als Richie achter me aan komt over het pad van stapstenen naar de vrijstaande garage. Ik steek mijn hoofd om de deur; het ruikt er naar muffigheid en terpentijn. Xanders Maserati staat op zijn vaste plek, maar zijn MG uit 1964 is opvallend afwezig.

‘Waar is je broer?’ zeg ik tegen Richie terwijl ik kniel om hem achter zijn slaphangende oren te kriebelen.

Mijn hoofd bonkt wanneer ik overeind kom en ik hou mijn hand boven mijn ogen tegen het vlekkerige zonlicht. Dan zie ik iets wat me in verwarring brengt. Als ik de heuvel weer een stukje af loop, stop ik en staar naar het gapende gat in de zijgevel, precies tussen de hoge potloodboom en de overwoekerde laurier. Daar zou een raam moeten zijn, maar als ik naar binnen kijk, zie ik dat het glas spectaculair, ongenadig, aan gruzelementen is en over de vloer van Joys badkamer verspreid ligt.

Joy Moore

Fragment uit titelloze memoires met Benny Abbott

Begintijd

Ik kan overal slapen. Klaslokalen, restaurants, bioscopen, wandelpaden; zeg het maar en ik heb er waarschijnlijk een dutje gedaan. Dat is geen gave, zoals mijn vrienden met insomnie wel hebben geopperd. Voordat medicatie en routine me hielpen ermee te dealen, leefde ik in een constant limbo. Plotselinge slaap was niet een als, maar een wanneer en hoe en waar. Medici noemen zulke buien van onbedwingbare slaperigheid ‘aanvallen’. Ik heb het liever over ‘dutjes’. Ik was aan het dutten toen ik Benny ontmoette.

Het rockbandje van een van mijn burens speelde die avond in de Echo. Misschien hebben jullie van die tent gehoord: een concertzaal in Echo Park, alleen staanplaatsen, hutjemutje in een recht-hoekige zwarte ruimte die kleiner is dan de aula van een basisschool. Een bijzondere plek. Ik lag op de vloer bij de achtermuur, mijn hoofd op mijn arm. Benny struikelde bijna over me op weg naar de wc.

Vaak ben ik me in dit soort situaties niet bewust van mijn omgeving, zoals mensen ervaren wanneer ze slapen. Ik dut voor een paar seconden tot een paar uur in voordat ik uit mezelf weer wakker word. Ik kon niet weten hoelang ik op die smerige vloer had gelegen, maar toen Benny op me stuitte, bevond ik me in een staat van slaapverlamming: bewust van mijn locatie maar ik zag

een 'droomversie' van de donkere club achter mijn gesloten ogen, compleet met onduidelijke figuren en flitsende lampen. Ik wist dat ik me in dat niemandsland tussen slapen en waken bevond, maar mijn lichaam weigerde te bewegen.

Tot, aannemend dat ik te veel had gedronken, Benny een paar keer op mijn schouder tikte. *Hé, wakker worden.* Meer was er niet nodig. De betovering was verbroken. Mijn ogen gingen open, ik draaide mijn hoofd en daar was hij: mijn Benny.

Ken je dat, dat je iemand ontmoet en er een kristalhelder moment is waarop je denkt: hier wil ik meer van in mijn leven, of, omgekeerd: ik moet zo snel mogelijk bij deze persoon vandaan zien te komen? Ik zag Benny's scheve glimlach en woeste, koperkleurige krullen en ik ging er niet vandoor.

Hij krabde aan zijn baard en zei: 'Daar ben je.'

'Daar ben ik,' mompelde ik terug.

Hij wilde me mee naar buiten nemen, maar ik zei dat er niets met me aan de hand was. De band zette een cover van 'Lovesong' van The Cure in en ik liet hem me overeind helpen, en hij hield zijn arm om me heen terwijl we meezongen over eeuwige liefde.

Waar gebeurd. Sindsdien zijn we bevriend.

Maar hoe, zul je je afvragen, zijn we hier gekomen? Dat is het hele idee achter deze memoires, hè? Om de ongelooflijke weg uit te leggen die onze chaotische levens namen om op dit punt te belanden waar we een onbegrijpelijke vijfendertig miljoen downloads per maand hebben? (Serieus, mensen. Hier zal ik met mijn hoofd nooit bij kunnen, en ik zal ook nooit ophouden dankbaar te zijn voor jullie dat jullie de tijd namen om ons sterren te geven, een review achter te laten en je te abonneren. Alle fonkelende hartjes. ALLEMAAL.)

Dat verhaal is iets ingewikkelder. Laat ik opnieuw beginnen.

De buitensporige slaperigheid overdag begon al op de middelbare school. Mijn ouders dachten dat het bij de puberteit hoorde. Een groeispurt, te laat naar bed, te volle dagen. Ik was altijd moe, maar niemand vond dit verontrustend, want elke vijftienjarige is moe. Wie kan er nu wakker blijven tijdens maatschappijleer? Wie heeft er geen moeite om bij het krieken van de dag op te staan? Ik

ploeterde voort tot het probleem mijn cijfers begon te beïnvloeden.

Artsen dachten dat het de ziekte van Pfeiffer was. Ik moest veel rusten en dan zou het uiteindelijk overgaan. Maar er ging weer een maand voorbij, toen twee, en ik werd niet beter. Slapen had zelfs mijn hele leven overgenomen. Mijn schildklier werd getest, daarna volgden controles op bloedarmoede, diabetes, nierziekten. Er werd een tijdje met de diagnose 'chronischevermoeidheidssyndroom' gesmeten. Niets paste echt.

Ik vergelijk het met een aan-uitknop. Het ene moment ben ik wakker en het volgende wordt mijn hoofd zwaar. De zwaarte-kracht drukt op me neer en mijn ogen branden. Ik begin te knik-kebollen terwijl mijn lichaam uitgaat, aangaat, uitgaat, aangaat, en voor ik het weet is slaap Dorothy's vallende huis en ben ik de Boze Heks van het Oosten en steken alleen mijn gestreepte sokken en rode schoenen er nog onderuit. Als het eenmaal is begonnen met vallen, ben ik reddeloos verloren.

Ik wil even heel duidelijk zijn. Dit is mijn ervaring met narcolepsie. Iedere persoon met narcolepsie heeft een ander verhaal met andere uitdagingen en een andere manier om ermee om te gaan. Ik ken er een paar die zich een weg kunnen multitasken uit een aanval, bijvoorbeeld door een zuurtje te eten terwijl ze over een lange rechte weg rijden, of te vechten tegen de eentonigheid die hen anders in slaap zou doen vallen; anderen die overdag zo veel last hebben van slaperigheid dat het ondanks alle medicatie bijna onmogelijk is om zelfs maar eenvoudige taken af te maken. Nog weer anderen ervaren kataplexie; dat is plotseling verlies van controle over spieren als de hersenen emotionele prikkels tijdens het waken verwarren met de emoties die tijdens remslaap worden ervaren. Bij kataplexie kunnen triggers als stress, verrassingen en euforie – zelfs een eenvoudig grapje – ervoor zorgen dat het lichaam slap wordt alsof de persoon diep in slaap is. Als je naar onze podcast hebt geluisterd, weet je hoe vaak ik lach. Ik heb geen narcolepsie met kataplexie. En niet alle mensen met kataplexie hebben narcolepsie. Zoals met alle ziekten en stoornissen is er geen *one size fits all*.

Maar ik weid uit – ik weid nu al uit! Lieve help, dit boek wordt al net als onze podcast. Ik was aangekomen bij het moment waarop de omvang van mijn probleem me duidelijk werd.

Zie dit voor je: beginjaren 2000, de zomer voor mijn voorlaatste jaar op de middelbare school. Ik ben zestien jaar oud, enig kind en woon in de metropoolregio Inland Empire in Californië – denk smog, hitte, precies tussen Los Angeles en Palm Springs in. Voeg er ook nog wat geurtjes aan toe, aangezien er in die tijd veel melkveeboerderijen vlakbij waren. Ik heb mijn diagnose nog niet, ik zwem in een vat met stroop, en toch wil ik niets liever dan mijn rijbewijs halen. Mijn ouders hebben me beloofd mijn rijlessen te betalen als ik mijn hoofd langer dan een halfuur achtereen omhoog kan houden, maar ik sta te popelen. Ik ben Veruca Salt in de chocoladefabriek vlak voordat ze in de afvalkoker voor ‘slechte eieren’ verdwijnt. *‘Don’t care how, I want it noooooooooowwwwww...’* Ik zie er zelfs net zo uit als Veruca: golvend bruin haar, dopneusje. Sinds die tijd is mijn neus met mijn gezicht meegegroeid.

Vanessa, mijn beste vriendin die noodlottige zomer, heeft een El Camino uit 1973, een echt bakbeest dat bij een frontale botsing een andere auto in een trekharmonica kan veranderen zonder zelf ook maar een krasje schade op te lopen. Ik heb mijn symptomen gebagatelliseerd en Vanessa verveelt zich tussen twee diensten bij Chuck E. Cheese, dus vraag ik haar of ik er een rondje mee mag rijden. Vanessa, die altijd in is voor avontuur, komt voorrijden terwijl mijn ouders op hun werk zijn en geeft me de sleutel. Ik wacht tot die in het contact zit tot ik toegeef dat ik niet weet hoe ik met een schakelbak moet omgaan. Dat ik helemaal niet kan rijden laat ik achterwege.

‘Wil je het me leren?’ smeeft ik. ‘Ik buig voor jouw superieure kennis van schakelbakken.’

Vanessa is een cheerleader en een kei in wiskunde, en ze houdt ervan om te worden aangesproken op haar intelligentie. ‘Oké, goed dan,’ zegt ze. ‘Maar alleen hier in de wijk.’

Ik moet zeggen dat ze een goede leermeester is. Binnen no time rijden we met de ramen omlaag door de uitgestrekte lageremid-denklassenwijk waarin ik woon.